

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

6. de eode[m] quantu[m] ad vsum & sole[n]nitate[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

accipiat : Baptismus enim extra Ecclesiam nequit prodesse.

CAP. Secundum. Contulit Christus ministerialem potestatem hominibus dimittendi peccata per baptismum.

Inter artic. mag. ex 4. vi de art. septimum.
Potuit Christus dare potestatem hominibus dimittendi peccata, non tamen ipsam eandem qua ipse potens est, sed potentiam creatam, qua servus posset dimittere peccata, non tamen vt author remissionis, sed vt minister, nec tamen sine Deo auctore, qui eius verbo velut quodam ministerio vteretur. Item posset Deus per aliquem creare aliqua, non per eum tanquam auctorem, sed ministrum, cum quo & in quo operaretur : sicut in bonis operibus nostris ipse operatur & nos : nec ipse tantum, nec nos tantum : sed ipse nobiscum & in nobis : & tamen in illis agendis ministri eius sumus, non auctores. Vnde & Dominus dicitur sanctificare, & servus : sed Dominus inuisibili gratia, servus visibili.

*Opera.
245. a
247. b.*

DE VSV ET SOLENNITATE huius Sacramenti.

DISTINCT. Sextæ
 CAP. Primum.

Solum sacerdotibus conuenit ex officio baptizare, non sacerdotibus verò in necessitate.

Primò quãtum ad baptizantes, omnibus ne liceat baptizare.

DE hoc Isido. ait, Constat baptismum ^{li. 2. de} solis sacerdotibus esse traditum, eius- ^{officiis} que ministerium nec ipsis diaconi- ^{de conf.} bus implere est licitum absque episcopo vel ^{dist. 4.} presbytero, nisi his procul absentibus, vlti- ^{ca. con-} ma languoris cogat necessitas. quod etiam ^{stat. &} laicis fidelibus permittitur ex concilio Car- ^{c. mu-} taginensi quinto. Item mulier, quanuis san- ^{lier.} cta, baptizare non præsumat, nisi necessita-
te cogente.

CAP. Secundum. Ab hæreticis iuxta formam Ecclesiæ baptizati, non sunt rebaptizandi.

BEda, Sive hæreticus, sive schismaticus, ^{ho. 30.} sive facinorosus, quisque in confessio- ^{& sup.} ne sanctæ Trinitatis baptizet. Non va- ^{mat. de} let ille qui baptizatus est, à nobis catholicis ^{consec.} rebaptizari, ne confessio & Trinitatis inuo- ^{dist. 4.} catio videatur annullari. & idem Aug. do- ^{c. Sine.} cet. Ex quibus colligitur quòd qui etiam ^{ad que} ab hæreticis baptizati sunt, seruato chara- ^{stiones} ctere Christi, rebaptizandi non sunt: sed tan- ^{Orosii.} tum impositione manus reconciliandi. ^{vt de con-} Spiritum sanctum accipiant, & in signum ^{sec.} detestationis hæreticorum. In quo tamen ^{dist. 4.} Cyprianus à veritate deuiasse videtur, qui de ^{c. quã} hæretico ait: Quomodo sanctificare aquam ^{uis.} potest, cum ipse immundus est, & apud quem Spiritus sanctus non est? Hoc verò ex igno-

rantia eum dixisse August. innuit in lib. de *Error Cy-*
 vnico baptismo, dicens: Martyrem Cypria- *priani ab*
 num gloriosum, qui apud hereticos vel schi- *aug. emē-*
 smaticos datum baptismum nolebat cogno- *datur.*
 scere, dum eos nimis detestaretur, tanta eius
 merita vsque ad martyrij triumphum sequu-
 ta sunt, vt & charitatis qua exellebat, luce
 obumbratio illa fugaretur: & si quid pur-
 gandum erat, passionis falce tolleretur. Nec
 nos qui baptismi veritatem, & hæreticorum
 iniquitatem cognoscimus, ideo Cypriano
 meliores sumus, sicut nec Petro: quia gen-
 tes iudaizare non cogimus.

CAP. Tertium. In maternis vte-
 ris pueri non sunt ba-
 ptizandi.

HOC etiam sciendum est quòd licet ter *Trina im-*
 immergatur puer propter mysterium *mersio nō*
 Trinitatis, tamen vnum baptismum re- *tollit vni-*
 putatur. *Illud etiam ignorandum non est, tatem ba-*
 quòd in materno vtero nullus baptizari po- *ptismi.*
 test, etiam si mater baptizetur. vnde Isido.
 Qui in maternis vteris sunt, ideo baptizari
 non possunt: quia qui natus adhuc secun-
 dum Adam non est, secundum Christum
 non potest renasci. Neque regeneratio in
 eum dici potest, quem generatio non præ-
 cessit. Si verò opponitur de Hieremia &
 Iohanne Baptista, qui ab vtero sanctificati

GG

27p.
leguntur, quod etiam de Iacob quidam putant. Dicimus illos præter communem legem in uteris iustificatos, & gratia præuentos, dimissis omnibus peccatis: quod etiam multis sanctorum testimoniis edocetur.

C A P. *Quartum. Ob corruptam verborum prolationem ignoranter factam baptisma non iterandum.*

D E hoc Zacharias Bonifacio scribit: *de cōse.*
Retulerunt mihi nuncij tui, quod *dist. 4.*
fuerit sacerdos in eadem prouincia *c. retu-*
tua, qui Latinam linguam penitus ignora- *lerunt.*
bat. & dum baptizaret, nescius Latini elo-
quij infringens linguam diceret, Baptizo te
in nomine patriæ & filia & spiritua sancta. &
propter hoc considerasti rebaptizare. Sed
si ille qui baptizauit, non errorem indu-
cens vel hæresim, sed pro sola ignorantia
Romanæ loquutionis infringendo linguam
baptizans, id dixisset: non possumus consen-
tire ut denuo baptizentur.

C A P. *Quintum. Baptizandi sunt, de quibus dubitatur an sint baptizati.*

L Eo papa: Præterea sciendum est, quod *de cōse.*
illi de quibus nulla extant iudicia in- *di. 4. c.*
ter propinquos vel domesticos vel vi- *nulla.*

cinos, à quibus baptizati fuisse doceantur, agendum est vt renascantur ne pereant: in quibus quod non ostenditur gestum, ratio non finit vt videatur iteratum. Conferendum eis videtur quod collatum esse nescitur: quia non temeritas interuenit præsumptionis, vbi est diligentia pietatis.

C A P. Sextum. *Baptisma ioculariter & mimicè factum, est iterandum: non autem, si intentione recuperandæ sanitatis corporalis quis baptizetur.*

de cōse. dist. 4. c. solet etiam queri. **V**idetur sapientibus non esse baptisma illud, cum aliqui in balneum vel in flumen merguntur in nomine Trinitatis: quia non intentione baptizandi illud geritur. Nam in hoc & in aliis sacramentis sicut forma est seruanda, ita & intentio illud celebrandi, est habenda. Illud etiam non temoveat, quod quidam non ea fide paruulos ad baptismum ferunt, vt per spiritum ad vitam regenerentur æternam: sed eos putant hoc remedio temporalem accipere sanitatem. Non enim propterea illi regenerantur, quia nec ab illis hac intentione offeruntur.

C A P. Septimum. *Duo tempora ad baptizandum fuerunt instituta.* 299. a.

G G ij

Agnosendum est etiam in baptizandis electis duo tempora esse seruanda, scilicet pascha & penthecostem, ut in duo tibi sabbato paschæ vel penthecostes baptismi pora sacramentum celebretur. Qui verò necessitate mortis vel periculi vrgentur, omni tempore debent baptizari.

C A P. Octauum. Oportet omnem ad baptismum accedentem, fidem Christi per se, nisi impediatur, profiteri.

Isid. Paruuli alio profitente baptizantur, 2. li. de qui adhuc loqui vel credere nesciunt: sicut etiam pro egris, mutis, vel surdis, alius profitetur dum baptizantur. sic & de pœnitentibus agendum est. Si verò pro eo qui respondere potest, alius respondeat, non itidem valet, sicut dictum est: Aetatem habet, pro se loquatur.

C A P. Nonum. Sponsores in baptismo paruulos obligant.

Cum pro paruulo respondetur, Credo, vel fidem peto: sensus est, Credo, id est sacramentum fidei suscipio: & fidem peto, id est sacramentum fidei præsum recipere. & ibi spondetur pro paruulo, quòd ad maiorem ætatem si venerit, &

pompis diaboli renuntiabit, & sanam fidem tenebit, cuius tunc sacramentum recipit. Hac autem sponsione paruulus tenebitur, non sponsor: si tamen ut cautio impleatur (quatum in se est) operam dederit: quia exigitur a patrino, ut sit diligens circa eum pro quo spondit sollicitudo.

CAP. Decimum. Cathecismus & exorcismus debent baptismum precedere.

de instr. clericorū lib. de symbolo. de cōse. dist. 4. ante baptis.
R Aba. Ante baptismum cathecizandi, id est instruēdi, debet in homine preuenire officium: ut fidei cathecumini accipiat radimentum, & sciat cui debitor fiat deinceps. Item Aug. Paruuli exufflantur & exorcizantur, ut ab eis pellatur potestas diaboli, ne iam cōtendant eos subuertere, ne baptismum consequantur. Non ergo ab infantibus creatura Dei efflatur, vel exorcizatur, id est adiuratur: sed diabolus, ut recedat ab homine. *204. l. 490. b.*

DE SACRAMENTO Confirmationis.

DISTINCT. Septimæ
 CAP. Primum.

Sacramentum Confirmationis certa forma & materia constans, solum episcopum ministrum habet.

GG iij